

چىرۆك

لەپەنای گا بەردەكەدا

محمد حسين

Mihamad_79@yahoo.com

گولالەبەشويىن حەكايەتتىكىدا ويلىبو كەھەزاران حكايات خوانى ھەبوو ، بەلام ھىچكاميانى دەستگىر نەئەبوو ، حەكايەتتىك لەژيان زىندوتر بوو ، لەمەزنى ھەموومەزنىەك مەزنتربوو ، دورنىەبلىم ھەموودنيا لەگۆشەيەكى يادەوهرى يەككىك لە حەكايەتخوانەكانىدا جىگاي ئەبوو ھەو ، دواجار .. دواى تەمەنىك لەگەرەن گولالەيەككىك لەوھەزاران حكاياتخوانە كەنەفت وپەككەوتەى دۆزىەو تەبەنىوھوناجل حكاياتەكەيان پىيگىرپتەوھ .

**

**

بەبەردەمدا خۇى دابوھ سەر مېزەكەداوھەردو ناولەپى خستبوھ ژىرچەناكەى و زۆربەكوئەوھولپى ئەپاراپەوھ و بە))مامە ((بانگى ئەكرد بەلكو ھەرنەپنىەك ھەبىت لەو كوشتنەداكەتائىستا پىي نەزانىوھ بۇى بگىرپتەوھ . ئەوئىش وەكوكەسىك كەبىزاربوپىت لەچەند بارەكردنەوھى داواكەى، بە ھىمنى وخۇگرتنىكەوھەبەدم سەير كىردنىكى چاو حىزانەوھ لەدرزى مەمكەكانى كەوھك درزى قازەكانى پىرتەقالىك لەيەخەى كراسەكەيەوھ دەرکەوتبو ، دەستى بەگىرانەوھەكەى كرد))زانىنى ئەم نەپنىانە كەبوغزو قىن بەھىز ئەكەن كەسىكى ئەوئىت تىواناى بەرگە گرتنى ھەبىت ، گەرماوسەرماى رۇژگارەكانى دىبىت ، ئەو گەمانەى بىنى بىت كەبە گولەكان وخوئىنى براكان ئەكرىت . گولەيەكى سەرئىت بو ھاتو لەسنگى باوكت چەقى ، گولەيەكبو يان زىاترئەوھ نازانم چونكە ئەوھى من بىستم ھەرناخىك بو، كەدواى ماوھىەكى زۆر ئەوسا زانىم جىاوازه لەو ئاخە ئاسايانەى تر كە رۇژانە لە بۇنە جىاوازهكاندا دەرى ئەبىرپن.

بەوورايىيەكى تەواوھ وھ گوىى لىگرتبو ، سوورايى رومەتى ئالتر دەينواندەلەژىرئەوئارەقە تەنكەدا كەحەسەرەتى چاوەرپوانى پىي كىردبو ، ھەركە كوئايى بەھەر رستەيەك دەھىنا خىرا دەيوئەوھ ئەى دواتر : ((.....نازانم چىت بۇ بگىرپمەوھ گولالە ، ئەزانم گىرانەوھەيەكى سەختەو ھەمومان نازار ئەدات ، ئەوھى تۇ دەپىرسىت تائىستا ىش خوئىنى تاوانىكى قىزەونى لىئەچۆرپىت ، لەپشت ھەرپىرسىارىكتەوھ تاوانىك لەوپەرى گەورەيداو گورگىك لەو پەرى درندەيدا خۇى حەشار داوھ . ئەزانم وشەيەكم نابىت راجەنىنت لادرو ست نەكات ، ھەناسەيەكم نابىت وەكو تەمى شەوى شەپەكە وئىنەكانت

لاتەلخ و لیل نەكات، ئەو ەى من دەيگىرمەو ە دانپيانانى تاوانىك نيه كه دەمانتوانى نەيكەين
...نانا... نيمە داشى دامەيهك بوين ەميشە دەستەگانى پشەتەومان دەيجولاندىن .

ئىوارەيهك بوو جياواز لەئىوارەگانى تر، ەموشتىكى جياواز بو، سەرماسەختەكه، ئاوابونى خىراى
خۆرەكه، ئەو تاريكەيه كه گومانمان ەبو بەخوينىك رەنگ كرابيىت، ئەو سەپونەى لە ترس و لەسەرما
قيزەى بايه قوشەكەى ليكرديوين بەزەنگى مەترسى . تاريكى ەمووشتىكى لەناو خويدا بزركرد، وەك
پەردەيهكى رەش كەون كەردنى نارپىكەگانى زيانى مەبەست بيىت ەات و ەمو روناكەيكى لە بينايان دزى ،
ئيمەيش ەركەسەو ەاورپىزۆرنزىكەگانى خۆمانمان دۇزىو، چونكە ئەمە ئەو كاتانە بو پىويستمان بە
ەاورپىبوو، ەاورپىكانيشمان يان گابەردىك بون كه خۆمان ئەدايه پالى يان سەنگەريك، دۆلىك، پال بنچكە
دارىك، يان ەاورپىكەيكى وا كه چاوپىي ئەو ەى ليكرىت چەند تەنگانەش بيىت لاشەكەت جى نە ەيلىت
شەماليكى سارد بەسەر بەفرە تازە بارىو، كەدا خوى پىگەياندىن و كەوتە تەزاندىنمان، وەك نوكى گولە
گەرمەكان دەپىرەين و ەەرچى بزوتن ەبو لەلەشماندا وەستاندى، دياربو ئاسمانيش ئەم شەپەى پىخۆش
نەبو كەئيمە ئەمان كرد، ئەمان بينى سەرماكەو گولەكان دەكەوتنە پىشپىكى وەو لەنەشتەر تيزتر ئەهات
و ئەپىرەين و رومەتە تەزىو، كەنى دەرزى ئاژن ئەكەردىن . ئەستىرەكانيش ئەدرەوشانەو ە لەپشت ئەو پەردەى
تاريكەيكەى كە جارناجاريك گرى گولەيكەى گەردار شەقى ئەكەرد، كە گولەكان زۆربون ئەستىرەكان و گرى
گولەكان تىكەل بون و ئاسمانيان زەرد كرد وەك روبەرى مانگىكى گىراو كە لەلەيدا سوربكاتەو ە . ەارەى گولە
كان و ەناسە برپىو چرپەى راو راوپىنى ئەوانەى دەيان ويىست ئەمجارەش لە گولە دەربازبن ئارەقەى ترسى
پىئەكەردىن، سەرسەم دان لەو لاشانەى كە تانەكەوتايەين نەماندەزانى لاشەى ەاورپىكەيكى نزيكمانەو لەو
كۆترە دارانەى لەبەر كۆنى خويان تەواو رزى بون ئەوسا كەوتبون ەيزى راكەردنى ليپىن . دواى كەمىك
ماندوبون كىپوينەو ە، ەيمنىيەيكى وا بالى كىشا بەسەر كەشەكەدا كە دەتوت خاكى گۆرستانت
بەسەردا بىژاوه، ماو ەيكەى زۆركەم بوو لولە ماندوو گەرمەگانى تەنگەكان دەيانويىست پشويەك بەدن .

ئەزانى بۆگوللە...؟ چونكە ئەو ەيش نامىرپىكەو پشودانى پىويستە، بۆئەو ەى كەمىكى تەرتوانىت چالاكانە
دەست پىبكاتەو ە . فەرماندەكەمان كە سەدەمەترىك لەدواى منوباوكتەو ە بو ەەر خەريكى ەاندانمان بو
ئەو ەيش كپ بوو ەو ە، ەممان دەيانويىست پشوبەدن، پەلەورەكانيش كەئيمەلانەى ئاراممان تىكدابون
نەفرەتيان لەماندو، نەناسيمان ئەكەرد، ئەو چىنگ ليكرەن و بىزليھاتنەو ەى گورگ و چەقەلەكانيش بابو، سەتيت
كە بىشەرمانە ئەمان بينى و ەيچى لە ەلۆيىستەكەشمان نەئەگۆرى . ەموشتەكان تىنوى ەيمنى و پشودان
بون چىارەشەزەبلا ەكەو دۆلە تاريكەكەش... دارو بەردى ئەو ناو ەش دەيانويىست پشويەك بەدن و
ساتىكيان بەئارامى و دوور لەتەقەبجەسەينەو ە، تاتۆزىكى تر بتوانن بەگيانىكى پرتەر لەئەھريمەنەگانى
((ەابيل وقابيل)) دەست پىبكەنەو ە .

ئەزانم گوللە گويچكەكانت پەبەناو ەلايى خوى كراونەتەو ە تاجىرۆكەكەم ببىستىت، ئەزانم چاوپروانى
ئەو ە نيت ئەو ترۆھاتەم لي ببىستىت كەدەبو زوتر بۆم بگىراپەيتەو ە، ئەزانم ەزناكەيت ويىنەگانى ناو

خەيالت بەرپانەھەي ئەم ھەقىقەتە تالانەم ناشىرىن بېت . وردە وردە تەقە لەوبەرەھە دەستى پېكرد , وردە وردە ئەو ئارامىيە كە ساتىكى كەم بوو رۇخى شەكەتىھىمىن كەرتوبىن كەوتە ھەئىفرىن :سەرۋەكەكەي ئىمە كەھەمىشە زاناترو بەشەھامەت ترو زىرەك ترلەسەرۋەكەكەي ئەوان دەرئەكەوت ,يان بابلىين چاۋەكانى ئىمەھەي ئەبىنى ,ئەمەش بۇخۇي ئىلھامىكى ئەبەخشىيەئىمە بەتايىبەتى دواي ئەھەي چەند شەۋىكى پېشتر بىنىمان لەيەكەك لە كەنالە تەلەفزيۇنىيەكاندا بېرىكى باش ھەرەشەي كەرد لەدوژمن و ئەو مەملەكەتەيش دوژمن ئۆكسجىنى لىۋە ھەئەمزىت ,ئەمەيش واى لەئىمە كەرد كەبە جۇرىك ۋەلامىان بەدەينەھە گەرمتر بېت لەھەھەس ساردى شەركەرىك بەناچارى و بىخواستى خۇي راپىچى بەرەكان كرابىت .خۇم مت كەردبو لەپەناي ئەو بەردەي كەرەنگە ھىندەي ھەمو ژيانەم قەرزدارى بىم ,چونكە تائىستاش ۋاھەست ئەكەم ئەھەي ئەو بو نەيھىشت بەر لەباوكت بىمە شەھىدى رېگاي گەل ۋاپاراستنى دەسكەوتەكان .دوژمنىش ھەرواي ئەوت بەشەھىدەكانى خۇيان!ئەزانەم پېكەنىنت دىت بەو گەمزەبىيانەي كەنابىت بۆت نەگىرپمەھە ,بۆئەھە مەيمون بازارىيە كەھەكو مېژويەكى پەرسەرەھەي تۆمارمان ئەكەرد :بەلام چىبەكەين رۇژگارەكەھە دەبو رامان بواردايە ...تازە بەفرىكى فشىل بارىبو ,سايەقەي دواي بەفرەكەش ھەرەشەي سەرمایەكى سەختى لىئەكەردىن ,سەخت ترلەھەرەشەي لولەي تەفەنگەكانى دوژمن ..دارەكان چەترىسپان ھەكەردبو درىژو نارىك بەدىارسەرمەنەھە ۋەستابون لەھەئەچو ۋىستىبىتەي ئەو تارىكەھەي شومەدا شايەدھالىكى ئەھەشەرەنگىزىيە ئىمەبىن ,تەنگەنەيەكىزەھەمەت بو ,قەپالى ئەو گورگانەي لەدواۋە دەيانوۋىست بەمانگەزىن ۋەدەستى ئەھەھارپىيانەي لەخوينا سوربون و داواي گەرتنى يارمەتەيىان دەكەرد لەيەك جىيانەئەكرايەھە بۆمان .لەناو ئەھەھارپەگەرمەدا تەنھا دەنگ كەبىستەم دەنگە ناخۇشەكەي فەرماندەكەمان بوو كەجىئەپىاوانە كانى دەستى كەردبو))لىيان دەن ئەھە ,...دايكىيان ,...ۋەك سەگ ((...ۋەك خۇوي ھەمىشەي كەبەھە جىئەپىاوانە بەشەرەكانەھە راي ئەبوارد ,دەيوۋىست زىرەكىمان بەھە قەسە قۇرو پىسانەي بوروژىنىت ,چونكە زىرەكى ئىمە ئافەرىنى ئەھە تىابو .دەيوۋىست بەھەجىئەپىاوانەي نىشانماندات لەمەردن ۋەگولە ناترسىت .يەكەم رۇژكەھىئەمانى بۆئىرە بەماشىئەتازەكەي خۇي پىش كاروانەكە گەيشتەب و .كەدەبەزىن بىنىمان لەپال ئەھە بەرپەرسەي بەرەكەدا دانىشتبو كەشەر كەردبوئە سۇپەرسەتارى دەزگاكانى رەگەيانەن بېرىكى تر لەپالەۋانەكانى بەرەكە ,ئىمە سور ئەمانزانى ئەھە زوگەيشتەي ھەربۇئەھە بو كەنىشانمان دات لە ھەمو شىتەكدا لەئىمە بەتواناترەئەھە ئىمە بوين گولالە ھەمو جارىك شەرەكانمان ئەكەرد كەچى ئەيانوت فەھەكەي كاك ,.....ھىزەكەي خالە ,...لەھەرۇژگارەدائىمە ونىشتەمان ۋىپەرسىيەبالاكانىيش لەبەرژەھەندى ئەمانەدەبوين ,كەئىمەي بىنى ھات بۆلامان و ۋەك باۋكىك قەسە بۆكۆرە گرگەكانى بكات دەيوۋىست فشان كاتەھە بەھەي لەتواناي ئىمە بەدەربو ,ئىمەش گۆئەمشتى فەرماندە بوين ھەرچىيەكى بوتايە ,تەنانەت ئەھە كاتانەش كەلىكى گىلىتى لەدەم ئەچۇرا .باسى نازايىيە گەورەكانى ھەفالىەكانى خۇمانى بۆكەردىن كەپىشتر لەم بەرەيەدا نواندوۋىانە ھەرەھە ترسنۆكى وخۇرانەگىرەدوژمنىش .ئەھە رۇژە ۋەك ئىستاي شلەزاۋ نەبو ۋەك

ئىستا دەنگى دانەنوسابو، وىقارو كەشخەيپەكەى لەدەست نەدابو ، ئىمەش وابچوك وداماوو بودەلە نەھاتبووەپىشچاومان . واتىنەگەى ئەوپپاوه زەبلاخانەش شەپەرپوتيان ناكات ، نا . نا ھەندىك جاززەبونيان زۆرلەزەبونى كەسىكى ئاساىزىاتر بەزەيت دەوروزىنىت .

بەتەمانەبوين بەوجۆرەى كەھاتن لىمان نىك بىنەو ، وەھاتىكەل بوين كەگرى لولەى تەفەنگەكانىانمان ئەبىنى ، دياربو ئەوانىش فەرماندە يەكيان ھەبو كەبەھاندان وجنىودان رەوانەى كورەى شەپەرکەيان بكات . تەقە گەرمبوو ھەلىان كەندىن لەپال ئەو بەردەى كەبۇساتىكى كەم باشترىن پەناگەم بوکەتائىستا لەيام مابىت . من وبكات وكەسىكى ترىش كەپەناى ئەوبەردە كرديەھاورپىمان دەمانوىست بگەينەئەوچالايپەى پشتەوومان كەنزىكتربو لەرەبايەكەىخۇمان ودورتىش بو لەچەقى ئاگر بارانەكە ، گزەى برىك گولەوناخىكمان بىست . ئەلبەتەدوای تەواويونى ھەمو شتىك ئەوسازانىم باوكتە ، كەلام كرددەو زانىم سىانەكەيەكىكمان دەنگى ھا سەكە ھا سەكى دىت و ئەوى تریان جىماو ، بەلام وامەزانە ھىندە بىئەمەكەم كەدەمتوانى لەجىھىشتىنى زىاتر ھىچى تىرەكەم ، دەبوايە لەنپوان ژيانى خۇم وھىنانەوھى ئەوتەرمەدا يەكىكيان ھەلبىزىم . لەو شلە ژانەدا كەبەرەكردن ھاتىنەخوارەوھ بۇ تەختايەكەى بنارى چىاكە ئاراستەى راکردنەكەم لىتتىكچو نەمدەزانى بەرەو ناو دوژمن رانەكەم يان بۇناو ھاورپىكانى خۇمان ، دەچوینە بان دارەكان و وەك مەيمون بىئارامانە ھەلقونكى مان دەكرد، دائەبەزىنو دەچوینە سەردارىكى تر و ھەم دائەبەزىنەوھ، دەچوینەبەردەرگاى ھىلانەپاسارىەكان وبەزۆرخۇمانئەكرد بەزۆرداولەبن بالىپاسارىەكداخۇمان مەلاس ئەداوھەرخۇمان بۇ نەئەگىرا . دەمانوىست بچىنە كونى كەروپىشكەكانەوھ و وەرنەئەگىراين ، دۆلى چەقەلەكانەوھو خىرادەرئەكراینەوھ ، لەھەرلایەكەوھ گزەى گولەكان زىاتربونايە ریمان دەكرد بەرەو لاكەى تر ، لەو شەوانە بو كەس دۆست ودژمنى نەئەناسى ، ھەرئەوھبو دەمان وت ((تۆجەماعەتىكىت ؟ جەماعەتىخۇتانم ، ((بەم جۆرە داستانە مەزەكانمان تۆمارئەكرد ، بەيانى كەبەماندوى گەپاينەوھو ھەمومان لەدەورى رادىوكە كۆئەبوینەوھ و بەدەنگىكىزولال باسى داستانە مەزەكەمانى ئەكرد شەرمەزاربوين بۇئەو ھەمو نازايەتەىبەدرۆ پىي ئەبەخشىن وشانىئىمەش ھەلى نەئەگرت . ئەوجۆرە شەوانە ھەروابەسانايى كۆتاي نايە دوای ھەمو شەرو تەقەيەك ، كەئەگەرپىت بەدوای ھاورپى كانتا و سمۆرەيەك لەبندارىكدا راتئەچلەكىنىت ، سەرسەم دان لەبەردىك كەبەدەمدا ئەپخستىت و دەمت ئەچەقىە قورەكەدا ، ھەتاكۆتاي رۆزى دوایى كەھەوالى شەپەرکەت ئەبىست جىاواز لەوھى تۆى تيا بویت ھەرنازارى ئەدايت ، ئەمە ئەو شەوانەبوھەمو شتەكان ناشىرىن دەر ئەكەوتن ، خۇشترىن چىژ بە ناخۇشى ئەبىنرا ، فرىشتەكان ھەمويان دياربون بەلاق شكاوى و لارە لار روى ئاسمانيان لىنا شىرىن كرددبوين و ھەريەكەو رۆحى لاوىكى بەدەستەوھ بو وئەى فراند ، گولەكان وفرىشتە رۆح بەدەستەكان وەكو كەپرئىك روى ئاسمانى لىداپۇشتىن ، وەختبو ئاسمانىش رەنگى تەپىرىكى لا قشكاوى لەخوينا سوربو وەرگرىت .

((ئىترەئەمەو بەس .. ئەى بۇ . . . ئەىدوچار . . . ئەى باوكم ؟))

(دهیویست چیرۆکه که ی پیتته و او بکات : چاوه کانی زاق زاق سهیریان نه کرد وهك نه وهی بارگاوی کرابیت بههستی بیستن , چاویکی نائاسای بو گه وره ترو کراوه ترله هه رچاویکی تر دهیویست نه و ورده کاریانه بیسیت که دورنیه زانیان خوریش خویناوی بکات , دهمزانی هه زاران پرسیار خوئی تیامه لاس داوه ده باره ی باوکی , دوا هه مین وشه که نه و لی بیستبیت, دوا هه مین ئاخ که دهشیت نه و دژمانه لیان بیستبیت به زیندویی هاتنه سه ر لاشه که ی , دواساتی شه ره که نه ی دهیویست شه رمه زاری پرسیاره روگیره کانی بی , که پیی دهوت و ابو , واکرا , له ویبو , ئیمه پیشتر لیماندان , هیرشه که مان, نه و هه ردهیویست قولتر بجیتته ناو زنجیره ی روداوه کانه وه , دهیویست باشتر نه و ئاگره بناسیت که له وانیه به هه تاهه تایه پشکیکی هه رنه م بسوتینیت .

نائومیدانه پشتی به کورسیه که یه وه داو زهرد هه لگه راپ وله داخی جیه شتنی هه کایه تخوانه که ی , دوا پرسیاره که کوته کوته و به مه یشتویی پیتته کانی له سه ر لیودا هه لوه ریبوه خواره وه به شوین وه لامه کانیدا نه گه راپ نه گه راپ هه چی ده ستگیر نه نه بوو ... نه گه راپ ...

.....
تیببنی / له دوا ژماره ی گوفاوی نایتده نه م چیه وکه بلا وکراوه یه وه